

הסידות בפרשה

הרב יצחק שפירא

פרשת אמור

לאכול עם ה'

מדוע קרבן העומר הבא ממאכל בהמה קרב לגבי המזבח, בעוד שתי הלחם הבאות ממאכל אדם אינם קרבות לגבי המזבח? מה מבטא לחם הפנים בקשר בינינו לבין ה'? ביאור נפלא על היחס בין שלושת מנחות

הציבור.

בפרשתנו פרשת אמור, מובאות שלושת המנחות שאותם הציבור מקריב - קרבן העומר, שתי הלחם ולחם הפנים.

ישנו הבדל ידוע בין קרבן העומר הקרב בתחילת ספירת העומר, לבין שתי הלחם הקרבות בשבועות. קרבן העומר קרב מן השעורים שהם מאכל בהמה, ואילו שתי הלחם קרבות מן החיטה שהיא מאכל אדם.

בחסידות מבואר שקרבן העומר הבא ממאכל בהמה מבטא את תיקון המידות של הנפש הבהמית בימי ספירת העומר. ואילו שתי הלחם הבאות ממאכל אדם, מבטאות את הנוכחות של ה' בתוך האדם לאחר שהכין את עצמו כראוי לגילוי של ה'. כאשר אנו מתקנים את מדותנו בספירת העומר, אנו מייחלים לדבר ה' שיגיע אלינו במתן תורה בחג השבועות.

מאכל בהמה או מאכל ה'?

ישנם הבדלים נוספים בין קרבן העומר לשתי הלחם.

א. מתוך קרבן העומר מקטירים קומץ על גבי המזבח; ואילו שתי הלחם נאכלים לכהנים ואינם קרבים לגבי המזבח.

ב. שתי הלחם צריכים להיות דווקא חמץ, וקרבן העומר אינו חמץ.

ג. יחד עם קרבן העומר מביאים כבש תמים לעולה, ואילו יחד עם שתי הלחם מקריבים גם שתי כבשים לשלמים, קרבן הציבור היחיד הנאכל לכהנים.

קודם הסברנו שקרבן העומר מבטא את תיקון המידות הבהמיות של האדם, תיקון המציאות ללא המבט האלוקי; ואילו שתי הלחם בשבועות, מבטאות את המבט האלוקי והכניסה של

דבר ה' לתוך העולם הגשמי. אם כך מדוע דווקא קרבן העומר קרב למזבח ועולה לפני ה', ואילו שתי הלחם נאכלות לכהנים, ברמת קדושה פחותה מהמזבח?

כדי לענות על שאלה זו עלינו לשים לב שהמזבח מכונה גם ארי-אל. כמו כן כתוב שהאש הייתה רבוצה על המזבח בדמות ארי. במזבח ה' מתגלה כביכול כמו חיה, ובקרבן העומר הוא כביכול אוכל מאכל בהמה. בחג השבועות הכהנים הם אלו שאוכלים את שתי הלחם, הכהנים מייצגים את ה' וכך כאשר ה' מלובש בתוך הכהנים הוא כביכול אוכל מאכל אדם.

כאשר אנו מקריבים את קרבן העומר, אנו לוקחים חלק מהמציאות הגשמית, הבהמית, ומקריבים ממנו קרבן לה'. בעצם אנו רוצים להגיד שה' הוא זה שבורא את העולם, את מציאות הגשמית כמו שהיא. קרבן העומר בא להגיד שהמציאות הגשמית אינה עומדת בפני עצמה אלא יש בורא שמהווה אותה.

לאחר קרבן העומר אנו מתקנים את מדותנו בימי ספירת העומר, המציאות הגשמית מתעדנת, ולאחר מכן היא מוכנה לקבל את התורה את הגילוי של ה' בתוך העולם. שתי הלחם הנאכלות לכהנים מבטאות את הקשר שיש לה' עם עם ישראל.

קרבן העומר נקרא מאכל בהמה כי הוא מבטא את עצם הקיום של המציאות הגשמית ללא התקשורת עם הקב"ה. שתי הלחם נקראות מאכל אדם כי הם מבטאות את התקשורת שיש לה' עם המציאות.

אוכל או אורחים?

דוגמא להבדל בין שני הקורבנות ניתן למצוא גם ביחסי אנוש. כאשר אדם מכין סעודה גדולה לרגל שמחתו, הוא עושה שתי פעולות כלליות. הוא מכין את האוכל, מקשט את המקום, ומארגן את כל העניינים הגשמיים, ובמקביל הוא מזמין הרבה אורחים שיבואו להשתתף בשמחתו. כאשר אנו מסתכלים על סעודה זו אנו יכולים לומר שעיקר הסעודה זה האוכל הסועד את האדם, אך לאמיתו של דבר ללא האורחים הטעם של האוכל יהיה קצת טפל. האורחים הופכים את האוכל ממאכל גשמי המספק את צרכיו ההכרחיים של האדם, למאכל נפשי המשמח את האדם וגורם לאנשים להיות שותפים בשמחתו.

ההבדל בין קרבן העומר לבין שתי הלחם, דומה לשני החלקים באותה הסעודה. קרבן העומר דומה לחלק הגשמי של הסעודה, בו אנו מבטאים שעצם קיומו של העולם מגיע מהקב"ה. בקרבן העומר הקב"ה כביכול אוכל לבד, אכילה זו נקראת מאכל בהמה, כיוון שהיא הכרחית לקיום העולם ואינה מהווה קשר בין ה' לבין העולם. בשתי הלחם הקב"ה מזמין אותנו בתוך המציאות הגשמית להיות חלק מסעודתו, כך שהאוכל הופך להיות ביטוי לקשר ואינו עומד בפני עצמו.

בעוד שבפסח זמן הקרבת העומר - החמץ אסור, את שתי הלחם מביאים דווקא מחמץ. כאשר אין במציאות קשר עם ה' אסור שהמציאות 'תתפח', אך בחג השבועות אנו 'תופחים' מכך שיש גילוי אלוקות בתוכנו ממש. גאווה הבאה מעצם קיומנו אסורה, אך שמחה שיש בתוכנו חלק אלוקי היא טובה ורצויה. גם כאשר הכהנים הם אלו שאוכלים את שתי הלחם, הקשר

בינינו ובין ה' מתגלה. הכהנים מייצגים כאן את שני הצדדים, מצד אחד הם שלוחיו של ה' ומייצגים את הנוכחות שלו כאוכל הקרבן, ומצד שני הם שלוחיו של עם ישראל האוכל יחד עם ה'. כך בתוך הכהנים ישנו ייחוד שלם, המבטא את הקשר של ה' עם המציאות ועם ישראל.

כמו כן, אנו מקריבים יחד עם שתי הלחם שני כבשים לקרבן שלמים, קרבן הציבור היחיד הנאכל לכהנים. אכילת הכהנים מקרבנות אלו, היא כמו הזמנה של ה' לאכול איתו מסעודתו. אכילה זו מבטאת את הקשר שיש לה' עם עם ישראל בתוך המציאות.

בין תורה לתפילה

ההבדל בין קרבן העומר לבין שתי הלחם, דומה להבדל שבין תורה לתפילה. מצד אחד בתפילה יש משהו גבוה יותר בו אנו פונים לה' בעצמו, מתחננים לפניו ומבקשים ממנו. תורה לעומת זאת היא התעסקות דווקא עם עניינים גשמיים בעולם הזה, מה הדין במציאות הזו ומה הדין במציאות אחרת. מצד שני, כאשר האדם מתפלל הוא מבקש על צורך קיומי-הכרחי שלוש, התורה מבטאת את הבחירה של ה' להיכנס לתוך המציאות כדי לקשור קשר עם דרי מטה. קשר זה אינו הכרחי לקיום העולם, אך הוא מרומם אותו למקום גבוהה בהרבה.

בדומה לכך, ישנה מעלה בקרבן העומר הקרב לגבי המזבח, בכך שהוא מגלה שכל קיומה של המציאות הגשמית תלוי לגמרי בקב"ה. אך ישנה מעלה בהקרבת שתי הלחם הנאכלות לכהנים, המבטאות את הקשר הבחירי שיש לה' עם המציאות.

שתי הלחם ולחם הפנים

בפרשתנו אנו מצווים גם על מעשה לחם הפנים. בדומה לשתי הלחם, לחם הפנים נאכל לכהנים ואינו קרב לגבי המזבח. אך בעוד שתי הלחם באות חמץ ומביאים איתם קורבנות מן הבהמה הקרבות על גבי המזבח, לחם הפנים חייב להיות דווקא מצה, ואין איתו קרבן בהמה הקרב על גבי המזבח.

בעוד שתי הלחם הבאות מן החמץ מבטאות את הקיום של המציאות הגשמית, שבתוכה מתגלה הנוכחות האלוקית; לחם הפנים מבטא את מציאות העולם כפי שהיא בטלה לגמרי לה'.

מבואר בכתבי האר"י ז"ל שבשבת ישנה 'עליית העולמות', כל העולמות כולם עולים ומתכללים בה'. הביטוי לכך במציאות הגשמית היא השביתה המוחלטת מן המלאכה, אפילו ממלאכות שהם 'צורך אוכל נפש' המותרות ביום טוב. בשבת הקב"ה כביכול שובת מבריאת העולמות והוא מבטא כיצד כל המציאות הופכת להיות כלולה בו. לחם הפנים מבטא את אותו עניין, המציאות הופכת להיות מצה שאינה תפוחה, המבטא את ביטול המציאות. לחם הפנים עומד על שולחן הפנים בתוך ההיכל - מקום פנימי יותר מהעזרה אליה נכנסים שתי הלחם, ומבטא כיצד המציאות המבוטלת נמצאת במקום פנימי יותר אצל ה'.

המחשה טובה להבדל בין שתי הלחם ולחם הפנים, ניתן לראות מקשר בין בני זוג. כאשר בני זוג שמחים על כך שהם נשואים ושטוב להם יחד, הם שמחים שיש את המציאות בה יש להם

קשר אחד עם השני. אך כאשר בני הזוג מתקרבים ודעתם נתונה זה על זה בצורה חזקה יותר, המציאות מבחינתם מתבטלת ואינה תופסת מקום. הקשר ביניהם כל כך ממלא אותם שבבר אינם חושבים על קיומה של מציאות זולתם.

כמו כן בשתי הלחם אנו שמחים יחד עם הקב"ה בנוכחות האלוקית המתגלה בתוך המציאות הגשמית, אך בלחם הפנים אנו כל כך נתונים בקשר, כך שהמציאות הגשמית כבר לא תופסת מקום.

ישנה מעלה בשתי הלחם, בכך שהם מבטאות את החשיבות של המציאות התחתונה, ואת הגילוי של ה' דווקא בתחתונים. אך ישנה מעלה בלחם הפנים, המבטא את הביטול של המציאות ואת הקשר העמוק בין ישראל לה'.

לסיכום: קרבן העומר מבטא את קיומו של העולם ואת תלותו בה'. בחג השבועות באכילת שתי הלחם אנו 'מתנפחים' ושמחים שיש לנו קשר אמיתי עם ה', ושיש בתוכנו גילוי אלוקות. בלחם הפנים אנו כל כך נתונים בקשר, כך שהמציאות הגשמית לא כבר לא תופסת מקום.

שבת שלום!

בית ישיבת 'עוד יוסף חי'

